

[Hanne Budtz.]

lyder lysere toner, og at vi kan se fremtiden på dette område i møde med mere optimisme, end vi har kunnet tidligere, når vi sammen har fremsat vort forslag.

Må jeg først gøre nogle bemærkninger, inden jeg svarer på de udtalelser, ministeren kom med. Som også fremhævet af ministeren fremsatte vi allerede i 1956 og igen i 1957 et lignende forslag til folketingsbeslutning, men dengang mødte vi en temmelig klar afvisning fra den daværende justitsminister; det var jo, mens biografvæsenet endnu henhørte under justitsministeren.

Det er rigtigt, at da vi vedtog den nye lov om film og biografer, der trådte i kraft her den 1. januar 1965, gav vi fra de to partiers side afkald på at få nogen afstemning om dette. Vi havde en kort principdebat i udvalget, idet vi var klar over, at den nye lov om film og biografer indeholdt så væsentlige fordele for filmens vilkår her i Danmark, at det hastede med at få den gennemført. Jeg kan da også med det samme sige til kulturministeren, at jeg er helt enig med ham, når han til sidst nævnte, at det måtte være en forudsætning, at der ikke blev ændret ved de støtteordninger, der var opnået til gavn for dansk film. Jeg tror, man kan sige, at de ordninger, vi opnåede, har virket som en mild og virkelig velgørende inflation på dette særskilte område, som har været i høj grad nyttig.

Når vi nu har fremsat dette forslag igen, er det, dels fordi vi er af den opfattelse, at det er rigtigt at få systemet ændret, dels fordi vi netop havde den opfattelse, at kulturministeren ville se positivt på hele denne sag. Selv om der allerede er ridset noget historisk op, vil jeg lige nævne, at det efter min opfattelse er således, at baggrunden for det nuværende system, der jo blev grundlagt for mange år siden, var, at filmen på det tidspunkt var en helt ny kunst; man kendte så lidt til den, man havde nogle højere kulturelle idealer, og man havde også den opfattelse, at det at drive biograf var en guldgrube, hvad det jo også var gennem lange tider, og man uddelte bevillinger til særligt fortjente kunstnere, som jo navnlig var dem, der fik bevillingerne. Men nu er det — hvad ministeren selv var inde på — sådan, at

det at drive biograf kræver kendskab til næringen, til faget. Det er ikke nok, at man alene har en kulturel indstilling, man skal også have kendskab til selve det praktiske område, det her drejer sig om. Med hensyn til de kulturelle fordringer er det helt naturligt at stille sådanne, men man kan vist rejse det spørgsmål, om det overhovedet ses på det repertoire, der vises rundt omkring i biograferne, og vi kan vel også være enige om, at det er ikke bevillingshaverne, der bestemmer udbuddet af de danske film.

Her kommer vi så ind på de forhold, som ministeren nævnte vedrørende filmsudlejerne og de udenlandske filmsproducenter. Hvad angår dette med guldgruben, da er jeg helt enig med kulturministeren i, at de gyldne økonomiske dage, i hvert fald for de enkelte bevillingshavere, lå før TV-tiden. Det er klart, at TV har betydet en stor konkurrence, og det glæder også mig, at der tilsyneladende igen er en opgang i antallet af biografgængere.

Det, der vel nok for os — i hvert fald for mig — har været den største anstødssten ved bevillingssystemet, var ikke, at der var nogle fortjente enkeltpersoner, der fik en bevilling, men dette, at det efterhånden har udartet sig til, at alle mulige organisationer og herunder også — det skal jeg erkende — diverse oplysningsforbund har modtaget bevillinger; og hvad jeg synes er særlig grelt og urimeligt, er, at kommuner har modtaget bevillinger. Jeg synes, der set ud fra et liberalt synspunkt i hvert fald, er noget helt urimeligt i, at en kommune skal konkurrere med sine egne borgere på et område, der så udpræget er et almindeligt næringsområde.

Kulturministeren vil forhåbentlig føle det behageligt at blive fritaget for den byrde at skulle uddele de gaver, som biografbevillingerne stort set tidligere har været; vi har jo i de senere år hørt eksempler på, at folk simpelt hen af økonomiske grunde ikke kunne tillade sig at modtage dem. Ministeren nævnte også, at der måske ikke altid har været tilstrækkeligt med kvalificerede ansøgere. En ændring af bevillingssystemet må vel forhåbentlig også betyde, at en administration, der nu henhører under kulturministeriet, bliver lettet; det kan være et lille bidrag til den administrative